

RIJEČ UREDNIKA

/ A WORD FROM THE EDITOR

Stručne smjernice za liječenje osoba sa psihotičnim poremećajima preporučuju biopsihosocijalni multidisciplinarni pristup s primjenom različitih postupaka utemeljenih na dokazima koji uključuju i psihoterapiju. Rad u grupi s kombinacijom socioterapijskih i psihoterapijskih metoda i grupna psihodinamska psihoterapija često se primjenjuju u bolničkim i izvanbolničkim programima službi za mentalno zdravlje.

Suvremena psihodinamska grupna psihoterapija psihoza ponajprije je usmjerena na ostvarivanje sigurne i podupiruće terapijske sredine koja je okvir za postupno aktiviranje terapijskih čimbenika kao što su buđenje nade, univerzalnost i altruizam što je osnova za daljnji razvoj kohezije, komunikacije, interakcije i sudjelovanja, odnosno terapijskog procesa koji otvara mogućnost rada na ostvarivanju ciljeva kao što su konsolidacija *selfa*, rekonstrukcija mehanizama obrane te postizanje većeg stupnja zrelosti objektnih odnosa. Za ostvarenje tih ciljeva pri oblikovanju grupe osoba sa psihotičnim poremećajima treba uzeti u obzir velik broj dodatnih čimbenika

Professional guidelines for the treatment of persons with psychotic disorders suggest a psychobiosocial approach with the application of various evidence-based procedures which include psychotherapy. Group work combined with sociotherapeutic and psychotherapeutic methods, as well as group psychodynamic psychotherapy are often applied in hospital and outpatient programs of mental health services.

Today's psychodynamic group psychotherapy for psychosis is primarily focused on achieving a safe and supportive therapeutic environment, which represents a framework for gradual activation of therapeutic factors such as hope renewal, universality, and altruism, which is a foundation for a further development of cohesion, communication, interaction, and participation, i.e. the therapeutic process which opens the possibility for achieving goals such as the consolidation of the self, the reconstruction of defence mechanisms, and achieving a greater degree of maturity of object relations. In order to achieve these goals, while forming a group of persons with psychotic disorders it is necessary to take into consideration a series of factors apart from standard indications for group psychotherapy, such as specific

osim standardnih indikacija za grupnu psihoterapiju, kao što su specifične potrebe povezane s određenom fazom bolesti, pacijentovom dinamikom u okviru obiteljskog sustava i kvalitetom društvene mreže.

U ovom broju „Psihoterapije“, posvećenom grupnoj psihoterapiji psihoza, predstaviti ćemo neke doprinose skupine kliničara i autora okupljenih oko Škole psihoterapije psihoza koja se već četvrt stoljeća svake godine održava u Interuniverzitetkom centru u Dubrovniku, hrvatskoj podružnici ISPS-a (engl. *International society for psychological and social treatments of psychoses*), odnosno podružnici Hrvatskog društva za psihoterapiju, psihosocijalne metode i ranu intervenciju kod psihotičnih poremećaja Hrvatskog liječničkog zbora.

Članci koje predstavljamo usredotočeni su na različite aspekte problematike koju obrađujemo. Bave se teorijskim razmatranjima, npr. Slađana Štrkalj Ivezić i suradnici bave se doprinosom teorije objektnih odnosa Melanie Klein razumijevanju procesa liječenja pacijenata sa psihotičnim poremećajima, a Goran Tošić bavi se sveobuhvatnim pregledom razvoja psihodinamskog razumijevanja psihoza od početaka do danas.

Slijedi članak Ivana Urlića s prikazom situacija iz „prvih borbenih redova“

needs tied to the disease phase, the patient's family dynamics, as well as the quality of their social network.

In this issue of “Psychotherapy”, dedicated to group psychotherapy of psychoses, we present the contributions of a group of clinicians and authors gathered around the School of Psychotherapy for Psychoses, which has been held yearly for a quarter of a decade in the Interuniversity Centre in Dubrovnik, the Croatian branch of ISPS (International Society for Psychological and Social Treatments of Psychoses), the Croatian Society for Psychotherapy, Psychosocial Methods and Early Intervention in Psychotic Disorders of the Croatian Physicians Association.

The articles included here vary in their focus on the problems presented. They deal with theoretical considerations, such as the contribution of Melanie Klein's theory of object relations for the understanding of the process of treating patients with psychotic disorders by Slađana Štrkalj Ivezić et al., and a comprehensive overview of the development of psychodynamic understanding of psychoses from its beginning until today by Goran Tošić.

These are followed by articles “from the frontlines” about the clinical work with psychotic patients on the acute ward with a focus on the psychotherapist's role in the therapeutic community by Ivan Urlić; countertransference aspects of the work performed on the psychotherapeutic ward of a psychiatric hospi-

kliničkog rada sa psihotičnim pacijentima na akutnom odjelu u čijem je središtu psihoterapeutova uloga u terapijskoj zajednici, članak Nine Mayer o kontratransfernim aspektima rada na psihoterapijskom odjelu psihijatrijske bolnice, članak Majde Grah i suradnika o obilježjima izvanbolničke dugotrajne grupne psihoterapije te različitim aspektima koterapijskog odnosa, često primjenjivanog, ali premalo istraženog u liječenju, te prikaz kategorije pacijenata Branke Restek-Petrović i suradnika.

Uključivanje članova obitelji oboljelih od psihotičnih poremećaja u terapijski proces, potpora obitelji te promjena komunikacijskih modela odavno su prepoznati kao važni elementi za cjelokupan ishod liječenja. Iskustva u grupnoanalitičkom radu s obiteljima sa psihotičnim članom u okviru sveobuhvatnog programa rane intervencije u Psihijatrijskoj bolnici „Sveti Ivan“ predstavljena su u članku Majde Grah.

Prikaz iskustava i načina na koji edukacija iz grupnoanalitičke psihoterapije i grupne psihoterapije psihijatara, specijalizanata psihijatrije i svih ostalih stručnjaka u psihijatriji „mijenja interpersonalne odnose, stajališta, empatiju i odgovornost prema pacijentu te transformira i humanizira klasičnu psihijatrijsku bolnicu u interaktivnu preventivnu, terapijsku i rehabilita-

tal by Nina Mayer; certain characteristics of long-lasting outpatient group psychotherapy by Majda Grah et al.; and various aspects of the co-therapy relationship, often applied but underexplored in the treatment of this category of patients, by Branka Restek-Petrović et al.

The inclusion of family members of persons suffering from psychotic disorders in the therapeutic process, family support, and alteration of communication models has long been recognized as an important element for the overall treatment outcome. Experiences of group analytic work with families with psychotic members within the framework of a comprehensive program of early intervention in the psychiatric hospital “Sveti Ivan” are presented in an article by Majda Grah.

A presentation of experiences and ways in which education in analytic group psychotherapy and group psychotherapy for psychiatrists, psychiatry residents, and all other experts in the field of psychiatry “changes interpersonal relationships, attitudes, empathy, and responsibility towards the patient and transforms and humanizes the classic psychiatric hospital into an interactive, preventive, therapeutic, and rehabilitation community of staff, patients, and their family members” is presented in an article by Mate Mihanović.

It is my hope that this collection of articles will arouse the interest of the readers and our professional community

cijsku zajednicu osoblja, pacijenata i članova njihovih obitelji" donesen je u članku Mate Mihanovića.

Nadam se da će ti članci pobuditi zanimanje čitatelja i naše stručne javnosti za psihoterapijski pristup razumijevanju osoba sa psihozom i psihoterapijsko liječenje uopće, a posebno za psihodinamsku grupnu psihoterapiju koja se pokazala učinkovitom u liječenju psihotičnih poremećaja u različitim terapijskim sredinama, ali i za edukaciju osoblja iz grupne psihoterapije, koja se pokazala korisnom za stvaranje pozitivne terapijske klime u institucijama za liječenje koja pridonosi oporavku od bolesti.

Branka Restek-Petrović

for the psychotherapeutic approach to understanding persons with psychoses and the psychotherapeutic treatment in general, especially psychodynamic group psychotherapy, which has shown to be effective in the treatment of disorders with psychosis in various therapeutic environments, as well as for the education of staff in group psychotherapy, which has shown to be useful for the creation of a positive therapeutic atmosphere in treatment centres, which contributes to recovery from disease.

Branka Restek-Petrović